

# Good Governance som skydd mot the Resource Curse

En fallstudie i hur Botswana lyckats  
undvika the Resource Curse

# Abstract

The Resource Curse is a theory which suggests that countries with an abundance of natural resources are prone to experience slower growth than resource scarce countries. Research has suggested that good governance can prevent this negative correlation from emerging. This case study examines which aspects of good governance that have been important in avoiding the Resource Curse in the case of Botswana, a country which by all logic should have been cursed by its resources but instead has gone from being one of the world's poorest countries to becoming a middle-income country.

Through creating 20 ideal-types of good governance based on the Worldwide Governance Indicator's six doctrines of good governance plus the United Nation's eight doctrines, and then scoring these in the Ibrahim Index of African Governance, an understanding of which ideal-types scored highest and thus have helped Botswana to avoid the Resource Curse can be offered. After applying a historical overview analysis on the ideal-types that scored highest, the study finds that a strong civil society, a stable national security, a legitimate and effective political process, public sector accountability and a lack of corruption in government and in public officials have been contributing factors in how Botswana is avoiding the Resource Curse.

*Nyckelord:* The Resource Curse, Good Governance, Botswana, fallstudie, idealtyper.

*Antal ord:* 9990

# Innehållsförteckning

<b>1</b>	<b>Inledning</b> .....	<b>1</b>
1.1	Syfte och frågeställning.....	2
1.1.1	Frågeställning .....	2
1.2	Disposition .....	2
1.3	Centrala begrepp .....	3
1.3.1	Governance.....	3
1.3.2	Good governance.....	3
1.3.3	Governancenivå.....	4
1.3.4	The Resource Curse (TRC).....	4
1.4	Tidigare forskning .....	4
1.4.1	Natural Resource Abundance and Economic Growth – Jeffrey Sachs och Andrew Warner .....	4
1.4.2	Did Botswana Escape from the Resource Curse? – Atsushi Iimi .....	5
1.4.3	Botswana’s Success: Good Governance, Good Policies, and Good Luck – Michael Lewin.....	5
1.5	Motivering för val av fall .....	6
<b>2</b>	<b>Teori</b> .....	<b>8</b>
2.1	The Worldwide Governance Indicators .....	8
2.1.1	Voice & Accountability .....	8
2.1.2	Political Stability and Lack of Violence/Terrorism .....	8
2.1.3	Government Effectiveness .....	8
2.1.4	Regulatory Quality .....	9
2.1.5	Rule of Law .....	9
2.1.6	Control of Corruption.....	9
2.2	FN.....	9
2.2.1	Participation .....	9
2.2.2	Rule of Law .....	9
2.2.3	Transparency .....	10
2.2.4	Responsiveness.....	10
2.2.5	Consensus Oriented.....	10
2.2.6	Equality and Inclusiveness .....	10
2.2.7	Effectiveness and Efficiency .....	10
2.2.8	Accountability .....	10
2.3	Teoretisk avgränsning .....	11
<b>3</b>	<b>Material</b> .....	<b>12</b>

3.1	The Worldwide Governance Indicators .....	12
3.2	Ibrahim Index of African Governance .....	13
3.3	Material för historisk översiktsanalys .....	14
<b>4</b>	<b>Metod .....</b>	<b>16</b>
4.1	Fallstudie som metod .....	16
4.2	Idealtyper som metod .....	16
4.3	Idealtyper för good governance.....	17
4.3.1	Operationalisering av idealtyperna.....	18
4.3.2	Yttrandefrihet och fri media .....	18
4.3.3	Föreningsfrihet .....	18
4.3.4	Deltagande från civilsamhället.....	18
4.3.5	Fri tillgång till information.....	18
4.3.6	Nationell säkerhet.....	19
4.3.7	Avsaknad av politiskt motiverat våld.....	19
4.3.8	Legitim och effektiv statsapparat .....	19
4.3.9	Oberoende rättsväsende.....	19
4.3.10	Kvalitén på poliskåren.....	19
4.3.11	Avsaknad av korruption i staten och bland offentliga tjänstepersoner ....	19
4.3.12	Avsaknad av korruption i byråkratin.....	20
4.3.13	Korruptionskontroller .....	20
4.3.14	Ratificering och implementering av mänskliga rättigheter .....	20
4.3.15	Överträdelser av mänskliga rättigheter .....	20
4.3.16	Skydd mot diskriminering .....	20
4.3.17	Social exkludering.....	21
4.3.18	Ansvarsutkrävanden inom den offentliga sektorn.....	21
4.3.19	Ansvarsutkrävanden bland offentliga tjänstepersoner .....	21
4.3.20	Miljöskyddspolicy .....	21
4.3.21	Hållbar användning av naturresurser.....	21
4.3.22	WGI 1: Voice & Accountability .....	22
4.3.23	WGI 2: Political Stability and Absence of Violence/Terrorism .....	22
4.3.24	WGI 3: Government Effectiveness .....	22
4.3.25	WGI 4: Regulatory Quality .....	22
4.3.26	WGI 5: Rule of Law .....	22
4.3.27	WGI 6: Control of Corruption.....	22
4.3.28	Avgränsning .....	23
4.4	Kontroll av förklaringskraft .....	23
<b>5</b>	<b>Analys.....</b>	<b>25</b>
5.1	Botswana enligt IIAG.....	25
5.2	Botswana enligt WGI .....	25
5.3	Historisk översiktsanalys.....	27
5.3.1	Deltagande från civilsamhället.....	27
5.3.2	Nationell säkerhet.....	27
5.3.3	Avsaknad av politiskt motiverat våld.....	28
5.3.4	Legitim och effektiv statsapparat .....	28

5.3.5	Avsaknad av korruption i staten och bland offentliga tjänstepersoner ....	29
5.3.6	Ansvarsutkrävanden inom den offentliga sektorn.....	29
5.3.7	Political Stability and Lack of Violence/Terrorism .....	29
5.4	Namibia i förhållande till idealtyperna.....	30
5.4.1	Namibia enligt IIAG.....	30
5.4.2	Namibia enligt WGI.....	32
<b>6</b>	<b>Slutsats.....</b>	<b>33</b>
<b>7</b>	<b>Förslag på vidare forskning.....</b>	<b>34</b>
<b>8</b>	<b>Referenser.....</b>	<b>35</b>

# 1 Inledning

Botswana har sedan självständigheten från Storbritannien 1966 utvecklats från att vara ett av världens fattigaste länder till att bli ett av Afrikas mest demokratiska, politiskt stabila och ekonomiskt starkaste länder. Denna utveckling har kunnat ske tack vare Botswanas rika naturtillgångar, speciellt vad gäller mineraler och diamanter (Lewin 2011, 81).

Men att ha rika naturtillgångar korrelerar inte alltid med ekonomisk tillväxt. Länder såsom Zambia, Nigeria, Demokratiska Republiken Kongo, Sierra Leone och Centralafrikanska republiken och många fler har drabbats av det som Jeffrey Sachs och Andrew Warner beskriver som "the Resource Curse" (TRC). Teorin redogör för en korrelation mellan ett överflöd av naturresurser och ett underskott vad gäller ekonomisk utveckling och beskriver hur länder med mycket naturtillgångar ofta har en mindre utvecklad demokrati och långsammare utveckling än länder med färre naturtillgångar (1995, 3).

Detta negativa samband har enligt ekonomen Michael Lewin att göra med att i nästan alla utvecklingsländer äger regeringen naturtillgångarna och är också därför den främsta mottagaren av vinsterna från utvinningen, vilket kan leda till korruption. Vidare innebär den lättillgängliga rikedom som naturresurserna medför att många länder inte satsar på att utöka sin export till att omfatta andra områden och därmed inte skapar förutsättningar för en diversifierad och hållbar ekonomi. Ofta investeras det inte heller i utbildning, hälsa, infrastruktur eller annat som kan bidra till utveckling, utan rikedom som genereras av naturtillgångarna slösas bort. Eftersom diktaturer enligt Lewin frodas där lättillgänglig rikedom koncentreras till regeringen, eftersom det finns ett statistiskt samband mellan inrikeskonflikter och mineralbaserade ekonomier och eftersom både korruption och konflikter kostar väldigt mycket pengar, har naturrikedomarna i många resurstöta länder inte bidragit till ökad ekonomisk tillväxt utan till motsatsen (2011, 82).

Botswana har trots liknande förutsättningar med ovan nämnda länder lyckats undvika att drabbas av TRC. Studier har visat att anledningen till varför Botswana lyckats med detta är för att landet har good governance (Lewin 2011, Atsushi, 2006). Begreppet good governance är allomfattande och kan innefatta allt från transparens och en avsaknad av korruption, till en ansvarsutkrävande kultur och ett starkt folkligt deltagande. Då tidigare forskning fastslagit att Botswana har good governance och att detta är anledningen till varför landet lyckats undvika TRC, men inte studerat detta i detalj, är det intressant att se exakt vilka delar inom begreppet som kan ha varit bidragande faktorer till varför just Botswana inte drabbats av TRC.

## 1.1 Syfte och frågeställning

Studiens syfte är att med hjälp av att utforma idealtyper av good governance ta reda på vilka faktorer inom begreppet som varit bidragande till att Botswana inte drabbats av TRC. Då denna studie har beskrivande ambitioner, syftar studien inte till att förklara varför vissa faktorer har varit mer betydelsefulla än andra, utan snarare att beskriva vilka de bidragande faktorerna har varit. Vidare syftar studien till att öka kunskapen om vad som möjliggjort Botswanas utveckling sedan självständigheten.

### 1.1.1 Frågeställning

Min frågeställning är:

*Vilka faktorer inom good governance har varit bidragande i fallet Botswana för att motverka the Resource Curse?*

## 1.2 Disposition

De centrala begreppen governance, good governance, governancenivå och vad som innebär att vara drabbad av TRC kommer efter detta avsnitt definieras. Sedan kommer tidigare forskning presenteras för att ge en ökad förståelse av sambandet mellan good governance, TRC och Botswana. Den avslutande delen i inledningskapitlet utgörs av en motivering för val av fall där dels valet av att studera Botswana motiveras och dels en motivering för att Botswana inte drabbats av TRC ges.

Kapitel 2 utgörs av mitt teoretiska ramverk bestående av FN:s åtta principer för good governance liksom The Worldwide Governance Indicators (WGI) sex principer. Här kommer också en del avgränsningar diskuteras.

I kapitel 3 presenteras och diskuteras mitt material, som i huvudsak består av två olika index: Ibrahim Index of African Governance (IIAG) och WGI, samt ett antal samlade artiklar. Här beskrivs också att en historisk översiktsanalys kommer utföras för att kunna se vilka idealtyper som varit uppfyllda under en längre tid, då indexen inte sträcker sig tillräckligt långt tillbaka i tiden.

Efter detta följer kapitel 4, metod, där valet av fallstudie och valet av idealtyper diskuteras. Sedan ställs mina 20 idealtyper upp vilka utformats från FN:s och WGI:s principer för good governance. Efter detta presenteras IIAG:s operationalisering av idealtyperna följt av WGI:s operationalisering av sina faktorer, eftersom jag i analysen kommer använda mig av båda indexen. Kapitlet avslutas med ett avsnitt som beskriver hur jag kommer korstesta Botswanas resultat med Namibias för att kontrollera för idealtypernas generaliserbarhet.

Kapitel 5 utgörs av min analys där resultatet av IIAG:s och WGI:s indexmätningar av Botswana presenteras. Därefter följer den historiska översiktsanalysen och till sist korstestas Namibia på IIAG:s och WGI:s index.

Efter detta följer min slutsats i kapitel 6 och förslag på vidare forskning i kapitel 7. Min studie avslutas med kapitel 8 där mina referenser redovisas.

## 1.3 Centrala begrepp

För att kunna undersöka sambandet mellan good governance och TRC är det viktigt att definiera de båda begreppen. För att kunna definiera vad som skiljer good governance från begreppet governance kommer dessa begrepp definieras separat, liksom begreppet governancenivå.

### 1.3.1 Governance

Det finns ingen entydig definition av begreppet governance, men jag ansluter mig till The Worldwide Governance Indicators som menar att begreppet innehåller:

“...the traditions and institutions by which authority in a country is exercised. This includes the process by which governments are selected, monitored and replaced; the capacity of the government to effectively formulate and implement sound policies; and the respect of citizens and the state for the institutions that govern economic and social interactions among them” (The Worldwide Governance Indicators 2017).

### 1.3.2 Good governance

Precis som med begreppet governance finns det inte någon vedertagen definition av begreppet good governance. Enligt FN innebär good governance:

“...political and institutional processes and outcomes that are deemed necessary to achieve the goals of development. [...] Good governance is the process whereby public institutions conduct public affairs, manage public resources and guarantee the realization of human rights in a manner essentially free of abuse and corruption, and with due regard for the rule of law” (Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights 2017).

Good governance innebär alltså att de traditioner, institutioner och politiska processer som utgör makten i ett land är fritt från missbruk och korrupktion och följer rättsstatsprincipen. Det som skiljer governance från good governance är således hur *väl* denna makt fungerar. Alla länder har governance, men om denna ska vara välfungerande (good) krävs det att vissa uppställda krav uppfylls; enligt FN att stå i linje med deras utvecklingsmål och följa rättsstatsprincipen. Det är denna definition av good governance som kommer användas i min studie.



### 1.3.3 Governancenivå

Governance är ett mätbart begrepp som kan förekomma i olika nivåer från låg till hög, dvs. låga eller höga governancenivåer. I den här studien kommer en hög governancenivå likställas med begreppet good governance, definierat ovan.

### 1.3.4 The Resource Curse (TRC)

TRC är som tidigare nämnt en teori som beskriver ett samband mellan att ha stora naturtillgångar och negativ ekonomisk utveckling (Sachs & Warner 1995, 1). Det finns ingen entydig definition av vad det innebär att vara drabbad av TRC, även om forskare är eniga om att det har att göra med en hög andel naturrikedomar och en låg andel ekonomisk tillväxt (Lewin 2011, Iimi 2006, Sachs & Warner 1995). För min uppsats kommer definitionen av att vara drabbad av TRC vara att ha stora naturrikedomar, men låg governancenivå samt en i stort negativ ekonomisk tillväxt.

## 1.4 Tidigare forskning

Den tidigare forskning som bedrivits inom ramen för governance och för TRC är omfattande. I förhållande till Botswana är utbudet något mer begränsat. Den forskning som jag kommer ta upp i denna studie utgörs av Jeffrey D Sachs och Andrew M Warners studie från 1995 som för första gången klargör det negativa sambandet mellan rika naturtillgångar och låg tillväxt. Atsushi Iimis studie för IMF kommer sedan att diskuteras, i vilken sambandet mellan good governance och TRC fastställs. Till sist presenteras Michael Lewins artikel för World Bank Group, där Botswanas framgångar diskuteras i relation till TRC.

### 1.4.1 Natural Resource Abundance and Economic Growth – Jeffrey Sachs och Andrew Warner

Inom studiet av TRC är det omöjligt att bortse från Sachs och Warners studie från 1995. Studien är skriven för National Bureau of Economic Research och beskriver för första gången teorin om TRC. Sachs och Warner fann ett negativt samband mellan ett överflöd av naturtillgångar och ekonomisk tillväxt, som visade sig kvarstå i de utvalda fallen under undersökningsåren 1971-1989 trots att kontrollvariabler som är viktiga för ekonomisk tillväxt såsom inkomst per capita och handelspolicys togs med i beräkningen (Sachs & Warner 1995, 3). Sachs och Warners teori har blivit kritiserad för att inte vara sann och för att på ett onyanserat sätt dra alltför hastiga slutsatser om resurstäta länder, och har av denna anledning omarbetats flera gånger, både av författarna själva och andra forskare (Sachs & Warner 1999, Gylfason et al. 1999, Iimi 2006). Eftersom den tidigare

forskning som nedan presenteras utgår ifrån Sachs och Warner, kommer även denna studie ta avstamp i Sachs och Warner.

#### 1.4.2 Did Botswana Escape from the Resource Curse? – Atsushi Iimi

Atsushi Iimi skriver i sin studie för IMF (Internationella Valutafonden) om förhållandet mellan naturresurser och ekonomisk tillväxt. Genom att jämföra data från 89 länder får Iimi fram resultatet att naturresurser inte garanterar en ekonomisk tillväxt, vilket ligger i linje med teorin om TRC, men att detta förhållande inte alltid behöver vara negativt, dvs., att länder med naturresurser inte nödvändigtvis behöver bli drabbade av TRC. Iimi beskriver vidare att governancenivån är det som avgör i vilken utsträckning den ekonomiska tillväxten i ett land påverkas av naturtillgångsoverflödet. Det är good governance - speciellt yttrandefrihet, ansvarsutkrävanden, hög regeringseffektivitet, god reglering av lagar och kraftfull antikorrupsionspolitik som tenderar att koppla samman naturresurser med hög ekonomisk tillväxt. Iimi menar att de två sistnämnda dimensionerna av governance är särskilt viktiga i utvecklingsländer med mycket naturtillgångar (2006, 24).

Iimi ställer sig frågan om Botswana lyckats undvika TRC, och kommer i studien fram till att så är fallet: Botswana är ett exempel på hur förhållandet mellan naturresurser och ekonomisk tillväxt inte alltid är negativt och landets ekonomiska tillväxt har gjorts möjlig genom att Botswana har good governance och ett överflöd av naturtillgångar (ibid.).

Det som utesluts i Iimis studie men som kommer att undersökas vidare i denna studie är *hur* Botswana undvikit TRC. Några viktiga faktorer för att undvika att drabbas nämns för samtliga länder med naturtillgångar, men inga specifika faktorer för just Botswana tas upp. Iimi har använt sig av WGI:s 6 principer av good governance som datamätning, och även använt sig av WGI:s index. I min studie läggs även FN:s principer av good governance till i ekvationen för att se om någon av dessa kan ha varit bidragande till att Botswana inte drabbats av TRC, och jag kommer dessutom använda mig av data från både WGI:s indexmätning och IAG:s index. Min studie kommer till skillnad från Iimi inte ha kvantitativa ambitioner, utan utgörs av en fallstudie över Botswana.

#### 1.4.3 Botswana's Success: Good Governance, Good Policies, and Good Luck – Michael Lewin

Lewin skriver i sin artikel för World Bank Group att Botswanas otroliga ekonomiska utveckling beror på Botswanas good governance, goda policys och ett visst mått av tur. Botswana har lyckats undvika något som Lewin kallar för "the bad governance curse" som länder med mycket naturresurser ofta drabbas av eftersom naturresurserna i nästan alla fall ägs av staten vilket ger upphov till en mängd olika problem såsom korruption och de negativa ekonomiska konsekvenser som följer av detta (2011, 82).

Lewin beskriver att Botswanas ekonomiska tillväxt skett delvis genom tur, då Botswanas befolkning är relativt homogen och därigenom mindre benägen att drabbas av etnisk polarisering vilket kan ge skäl för interna konflikter som kan hämma ekonomisk tillväxt, men också genom att Botswanas ledare sedan självständigheten genom genomförandet av olika goda policys har skapat förutsättningar för good governance, vilket i sin tur lett till Botswanas positiva ekonomiska tillväxt (Lewin 2011, 88). Lewin ger exempel på flertalet ekonomiska faktorer inom good governance som hjälpt Botswana motverka TRC (Lewin 2011 85), och nämner även att demokratiska faktorer inom begreppet varit viktiga, såsom statens respekt för rättstatsprincipen, frihet från kleptokrati och interna konflikter samt att Botswana är en transparent stat som inför goda policys (Lewin 2011, 89). Denna studie kommer att titta närmare på detta och även undersöka om andra faktorer uteslutna av Lewin kan ha spelat en bidragande i roll till att Botswana inte drabbats av TRC.

## 1.5 Motivering för val av fall

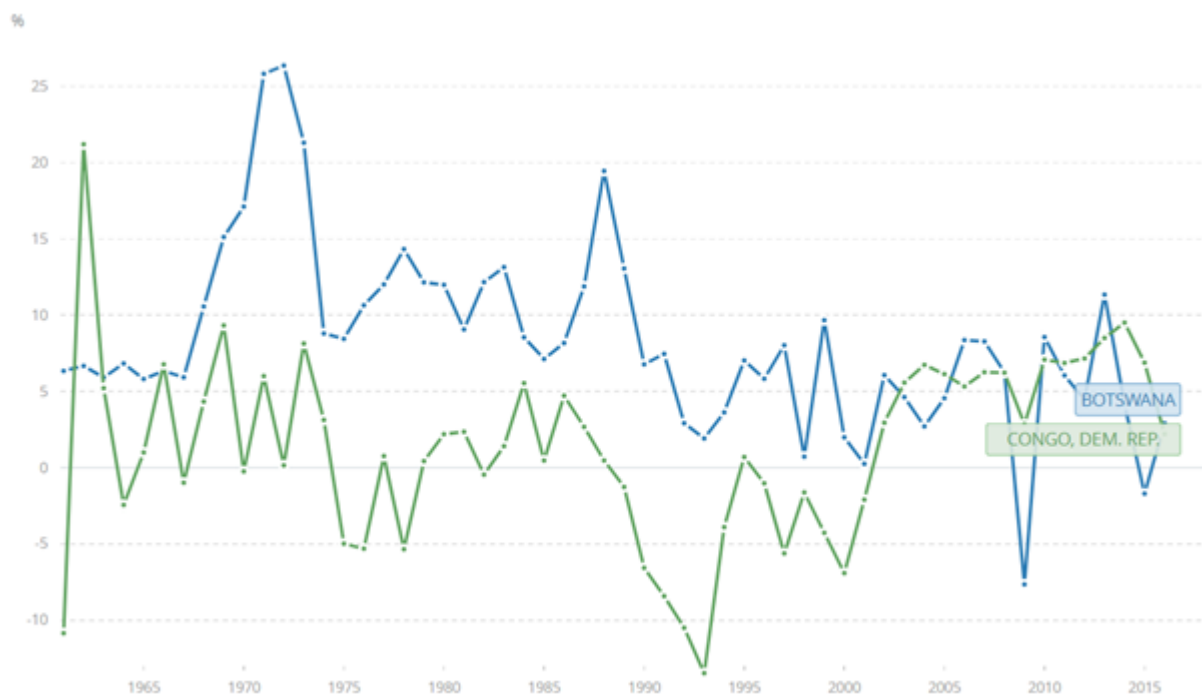
Att studera just Botswana är intressant eftersom landet har lyckats undvika att drabbas av TRC trots att Botswana delar liknande grundförutsättningar med andra afrikanska länder som har drabbats av TRC. Botswana beskrivs ofta som en framgångssaga vad gäller utveckling i Afrika. Landet har gått från att vara ett av världens fattigaste efter självständigheten, till att idag räknas som ett medelinkomstland (Lewin 2011, 81). Även om det finns fler länder i världen som har gott om naturresurser och good governance, såsom Norge, Kanada och Australien, så är det inte så svårt att förstå att dessa länder lyckats forma good governance då länderna haft mycket bättre förutsättningar än Botswana. Botswana har i praktiken mycket mer gemensamt med sina naturresursrika grannländer, vilka precis som Botswana varit koloniserade och efter självständigheten drabbade av svår och utbredd fattigdom.

DR Kongo är ett exempel på ett land som enligt min definition i 1.3.4 är drabbat av TRC, med vilka Botswana till stor del delar grundförutsättningar. Landets BNP har från självständigheten till 2016 varit oerhört labil och visar på en negativ ekonomisk tillväxt, vilket går att utläsa i figur 1. Botswanas BNP under samma år visar däremot på en mycket mer positiv ekonomisk tillväxt. Även om BNP har sina begränsningar vad gäller att mäta ekonomisk utveckling – däribland att BNP inte innefattar förändringar i befolkningsmängd och inte heller räknar in pengaflöden som sker illegalt – kan BNP-mätningar ändå verka som en generell måttstock för ekonomisk utveckling över tid.

Ytterligare kännetecknen för att vara drabbad av TRC som framkom i 1.3.4 är att ha stora naturtillgångar men en avsaknad av good governance. DR Kongo är ett av världens rikaste länder räknat i naturtillgångar men saknar good governance (Sida 2017). Ibrahim Index of African Governance, IIAG, bedömer den sammanlagda governancenivån i DR Kongo 2015 och ger indexsiffran 35.0 av 100 vilket betyder plats 48 av 54 i Afrika. Botswana däremot ligger på

indexsiffran 72.7 av 100 och på en tredjeplats (Ibrahim Index of African Governance 2017). Att länderna utvecklats åt motsatt håll trots sina liknande grundförutsättningar gör Botswana till ett intressant fall att studera, eftersom landet avviker från det utvecklingsmönster som många länder med liknande förutsättningar följer. Detta faktum ger också fallet Botswana utomvetenskaplig relevans, då ytterligare förklaringar till landets utvecklingsmässiga framgångssaga kan vara av intresse även utanför det statsvetenskapliga fältet. Inomvetenskaplig relevans kan motiveras föreligga eftersom denna studie stärker förklaringskraften i den teoretiska kopplingen mellan good governance och TRC.

**Figur 1. DR Kongo och Botswanas årliga procentuella tillväxt av BNP 1961-2016.**



Källa: The World Bank 2017.

## 2 Teori

Nedan presenteras mitt teoretiska ramverk, vilket kommer ligga till grund för utformandet av mina idealtyper. Som det framgår av 3.2 ges generösa möjligheter vad gäller urval av idealtyper i IIAG:s omfattande index, och idealtyperna kommer således kunna utformas fritt utifrån det teoretiska ramverket. För att kunna utforma idealtyper av good governance kommer jag använda mig av WGI:s sex samt FN:s åtta principer för good governance.

### 2.1 The Worldwide Governance Indicators

WGI använder sig av sex faktorer i sina mätningar: Voice & Accountability, Political Stability and Lack of Violence, Government Effectiveness, Regulatory Quality, Rule of Law och Control of Corruption (The Worldwide Governance Indicators 2017).

#### 2.1.1 Voice & Accountability

Det ska finnas civila och politiska rättigheter såsom yttrandefrihet, föreningsfrihet och fri media som kan ställa ansvariga till rätta (ibid.).

#### 2.1.2 Political Stability and Lack of Violence/Terrorism

Det ska finnas en politisk stabilitet och en avsaknad av all sorts våld (ibid.).

#### 2.1.3 Government Effectiveness

Kvaliteten på offentliga tjänster, myndigheter och förvaltning ska vara hög och dessa instanser ska också vara självständiga från politiskt tryck. Det ska även vara möjligt för regeringen att utforma och genomföra goda policys på ett effektivt sätt (ibid.).

### 2.1.4 Regulatory Quality

Regeringen ska kunna utforma och genomföra goda policys och regler som tillåter och främjar utveckling av den privata sektorn (ibid.).

### 2.1.5 Rule of Law

Det ska finnas rimliga samhällsregler som följs och respekteras av befolkningen liksom ett rättsväsende som är oberoende och accepterat av befolkningen (ibid.).

### 2.1.6 Control of Corruption

Det ska finnas kontroller som motverkar all form av korruption (ibid.).

## 2.2 FN

FN har satt upp åtta principer för good governance: Participation, Rule of Law, Transparency, Responsiveness, Consensus Oriented, Equality and Inclusiveness, Effectiveness and Efficiency och Accountability (United Nations ESCAP 2009).

### 2.2.1 Participation

Det ska finnas möjligheter för befolkningen att delta och yttra sina åsikter, antingen direkt eller indirekt genom legitima organisationer. Deltagandet behöver vara ordnat, i formen av föreningsfrihet, yttrandefrihet och ett organiserat civilsamhälle (ibid.).

### 2.2.2 Rule of Law

Det ska finnas ett rättvist och objektiva juridiskt ramverk, såväl som ett fullständigt skydd av de mänskliga rättigheterna, speciellt vad gäller landets minoriteter. För att kunna erbjuda ett opartiskt verkställande av lagar krävs oberoende domstolar och ett polisväsende som inte ska kunna korrumpas (ibid.).

### 2.2.3 Transparency

Beslut som fattas och dess implementering ska följa gällande lagar och regler. Det betyder också att information är fri att tillgå till alla som påverkas av besluten och dess implementering samt att information är tillgänglig i en tillräcklig mån och på ett lättillgängligt sätt genom media (ibid.).

### 2.2.4 Responsiveness

Det ska finnas en responsivitet från institutioner, myndigheter och statens sida att försöka tjäna alla berörda aktörer inom en rimlig tidsram (ibid.).

### 2.2.5 Consensus Oriented

Det finns många aktörer och lika många synpunkter i ett samhälle, vilket kräver medling av de olika intressena för att nå en bred konsensus om vad som är i samhällets bästa intresse och hur det kan uppnås. Det kräver också ett brett och långsiktigt perspektiv på vad som behövs för hållbar mänsklig utveckling och hur man uppnår målen för en sådan utveckling. Detta kan bara utvecklas om förståelse av samhällets historiska, kulturella och sociala kontext tas i beaktande (ibid.).

### 2.2.6 Equality and Inclusiveness

Medborgarna i ett land ska inte känna sig exkluderade från samhället om de frångår samhällets normer. Detta kräver att alla grupper, men speciellt de mest utsatta, ska ges möjlighet att förbättra eller bibehålla sitt välmående (ibid.).

### 2.2.7 Effectiveness and Efficiency

Institutioner och politiska processer ska producera resultat som tillgodoser samhällets behov samtidigt som resurserna utnyttjas optimalt. Begreppet "effektivitet" i samband med good governance omfattar också hållbar användning av naturresurser och miljöskydd (ibid.).

### 2.2.8 Accountability

Statliga institutioner såväl som den privata sektorn och civilsamhället måste kunna ställas ansvariga för sina handlingar mot de som påverkas av besluten och

handlingarna som dessa gör. Ansvarsutkrävanden kan inte implementeras utan 2.2.2, Rule of Law och 2.2.3 Transparency (ibid.).

## 2.3 Teoretisk avgränsning

Jag har valt att enbart använda mig av WGI och FN, och därmed utesluta ytterligare aspekter som olika forskare har framfört inom studiet av good governance. Även om dessa forskare hade kunnat ge en bredare bild av governancebegreppet och därigenom kunnat hjälpa mig utforma fler idealtyper, vilket rent teoretiskt sett kunnat öka min studies giltighet då fler idealtyper ger fler undersökningspunkter, väljer jag att avstå från dessa. Detta eftersom WGI är en etablerad och ledande organisation inom governanceforskningen, och eftersom FN är en internationellt erkänd och oberoende organisation som arbetar fredsbevarande världen över. De övergripande och omfattande principer som båda dessa lagt fram är tillsammans 14 stycken och inkluderar enligt min bedömning det centrala inom governanceforskningen.

Då jag kommer från en samhällsvetenskaplig bakgrund kommer de samhällsvetenskapliga aspekterna av good governance ligga i huvudskapligt fokus för denna studie. Det teoretiska ramverket, och därigenom det metodologiska ramverket, är också utformade utifrån en samhällsvetenskaplig forskningsgrund. Därmed har andra aspekter av good governance, såsom ett ekonomiskt perspektiv, uteslutits inom ramen för denna studie. Med detta sagt avfärdar jag inte att andra aspekter också kan vara bidragande faktorer till att Botswana inte drabbats av TRC.



## 3 Material

Mitt material består huvudsakligen av två olika index: WGI:s index över governance i världen 1996-2016, och IAG:s index som mäter governancenivån i Afrika 2012-2015. Det ideala materialet för min studie hade varit ett index som mäter governance ända från Botswanas självständighet 1966, för att kunna se exakt vilka faktorer som bidragit till att landet inte drabbats av TRC. Då detta ej existerar har jag valt att genom andra källor utföra en historisk översiktsanalys över de faktorer som uppnått högst indexsiffror (se 5.3). Att finna relevant material så långt tillbaka i tiden har dock visat sig vara svårt. Därför går inte allt material i den historiska översiktsanalysen tillbaka till 1966, utan stannar vid den tidpunkt då material inte längre finns att tillgå. Det material som ingår i den historiska översiktsanalysen är: en artikel av statsvetarna Carroll och Wake Carroll, två artiklar från Nationalencyklopedin, en artikel från The Pan African News Agency (PANAPRESS) samt statistik från Corruption Perceptions Index.

Index är en form av statistisk mätning och kan på så sett motiveras vara primärmaterial, dvs., material som inte tolkats eller vinklats vilket ger källan hög trovärdighet (Esaiasson et al. 2012, 283). Artiklarna från NE och PANAPRESS är sekundärmaterial, liksom Carroll och Wake Carrolls studie. Även om sekundärmaterial inte har lika hög trovärdighet, och även om de aldrig kan ersätta idealmaterialet i form av ett index 1966-2016, anser jag att dessa i kombination med primärmaterial ger min studie en stabil kunskapsbas att utgå ifrån i besvarandet av min frågeställning.

### 3.1 The Worldwide Governance Indicators

WGI är ett initiativ av Världsbanken för att mäta kvaliteten på governance i världen. WGI:s databas är utvecklad av Daniel Kaufman, Aart Kraay och Massimo Mastruzzi och mäter varje år governancenivån i över 200 länder världen över sedan 1996, utifrån sex faktorer: Voice and Accountability, Political Stability and Absence of Violence/Terrorism, Government Effectiveness, Regulatory Quality, Rule of Law, samt Control of Corruption. Databasen är baserad på flera hundra variabler från 31 olika källor vilka mäter uppfattningen om governancenivån på olika sätt (2010, 1).

Genom att mäta uppfattningen om governancenivån kan man enligt Kaufman, Kraay och Mastruzzi fånga den faktiska governancenivån då objektiv eller faktabaserad data endast kan fånga governancenivån *de jure*, dvs. hur det ska eller bör vara sett till hur lagarna är utformade. Därigenom tas ingen hänsyn till de

faktiska förhållandena, vilka kan fångas upp genom att mäta uppfattningen av governancenivån (2010, 17).

Survey-undersökningar utgör en del av källorna där en samlad bild av governancenivån i landet kan ges eftersom respondenterna utgörs av en diversifierad grupp, där både individer och nationella företag med expertkunskaper om landet i fråga responderar och kan ge bedömningar. En annan del av källorna utgörs av expertkunskaper från statistiker från bland annat Världsbanken och Afrikanska utvecklingsbanken. Expertis från icke-statliga aktörer utgör också en del av källorna, bland annat från Reportrar utan Gränser och Freedom House. Till sist utgörs källorna också av vad Kaufmann, Kraay och Mastruzzi kallar för "commercial business information providers" såsom Economist Intelligence Unit och Global Insight (2010, 4-5).

Datan beräknas och ordnas efter insamling genom aggregering till WGI:s index<sup>1</sup>, skala 0-100 där 100 utgör den bästa möjliga indexsiffran (Kaufmann, Kraay, Mastruzzi 2010, 15).

## 3.2 Ibrahim Index of African Governance

IIAG är en databas som sedan 2012 mäter och övervakar governancenivån i Afrika genom fyra övergripande kategorier: Safety & Rule of Law, Participation & Human Rights, Sustainable Economic Opportunity och Human Development. Utifrån dessa 4 bildas 14 subkategorier som i sin tur mynnar ut i ännu fler subkategorier, se figur 2. IIAG består allt som allt av 177 variabler. Indexets omfattning har möjliggjort att utformandet av idealtyper kunnat ske fritt utifrån det teoretiska ramverket.

IIAG har 36 oberoende och utomstående källor till grund för sitt index. Datan transformeras till en standardiserad 0-100-skala för att kunna bli jämförbar, där 100 är den bästa möjliga indexsiffran. En aggregeringsmetod appliceras sedan för att beräkna indexsiffrorna<sup>2</sup> (Mo Ibrahim Foundation 2017).

IIAG erbjuder förutom en indexsiffra på varje enskild variabel en samlad siffra över landets governancenivå, baserad på medelvärdet av alla individuella indexsiffror, vilka också kommer användas i denna studie (ibid.).

IIAG mäter till skillnad från WGI inte uppfattningen om governance, utan använder sig av objektiv och faktabaserad data. Genom att se till resultat av politiken ("outcomes of policy"), snarare än att se till politiken och lagar *de jure*, ("inputs of policy"), kan IIAG till viss grad motiveras gå runt de problem som Kaufmann, Kraay och Mastruzzi lagt fram i 3.1, då den faktiska governancenivån kan ses tas i beaktande genom ett fokus på vad resultatet av politiken blir snarare än vad som står skrivet i lagarna (ibid.).

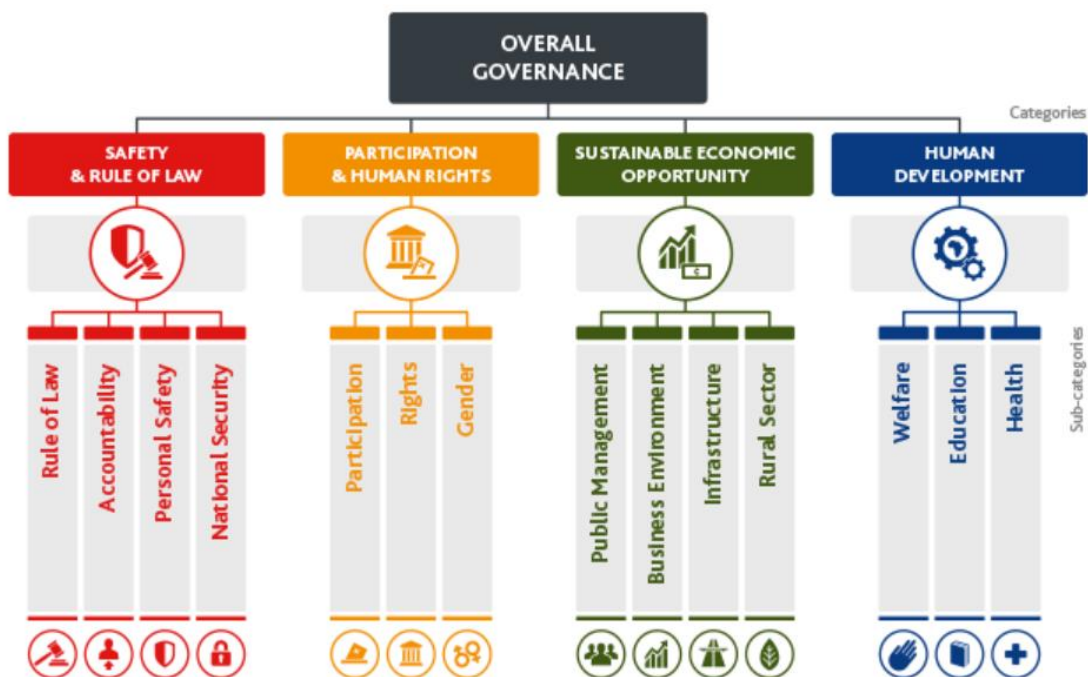
---

<sup>1</sup> För en fördjupning av hur indexet räknas fram, se Kaufmann, Kraay och Mastruzzi 2010, s 8-10.

<sup>2</sup> För en fördjupning av hur indexet räknas fram, se Mo Ibrahim Foundation 2017.

IIAG har i operationaliseringen av sina variabler, se 4.3.2 till 4.3.21, beskrivit exakt *vad* som mäts, men information om *hur* mätningen går till finns inte tillgänglig, utöver beskrivningen ovan om att det är politikens resultat som står i fokus. Av denna anledning kan jag inte i denna studie garantera att IIAG:s indexnivåer representerar den verkliga governancenivån i Botswana, då det inte till fullo framgår hur IIAG har fått fram sina siffror. Å andra sidan är det inte heller vedertaget att uppfattningen om governance, som WGI mäter, representerar verkligheten. Att ha ett index som mäter uppfattningar av governance och ett annat index som mäter faktabaserad data av governance kan dock anses komplettera varandra, om de två indexen ger en någorlunda likställd bild över Botswanas governancenivå.

**Figur 2. IIAG:s övergripande indexkategorier.**



Källa: Mo Ibrahim Foundation 2017.

### 3.3 Material för historisk översiktsanalys

För att undersöka deltagandet av civilsamhället kommer jag använda mig av artikeln "The rapid emergence of civil society in Botswana" av Terrance Carroll och Barbara Wake Carroll, som båda är statsvetare och jobbar på Brock University respektive McMaster University i Ontario. Artikeln publicerades i tidskriften "Commonwealth & Comparative Politics" år 2004.

Från nationalencyklopedin kommer jag använda mig av Göran Anderssons artikel "Försvar", samt Anders Hanssons och Mai Palmbergs artikel "Statsskick

och politik” från 2017 för att undersöka Botswanas nationella säkerhet. NE är ett nationellt uppslagsverk som använder sig av ämnesexperter som skribenter för sina artiklar, vilka i sin tur använder egna källor (Nationalencyklopedin 2017).

PANAPRESS används för att undersöka Botswanas avsaknad av politiskt motiverat våld genom artikeln ”Botswana: Political violence worries civil society groups” från 2016. PANAPRESS är en webbaserad informationssida med över 5 miljoner användare varje månad och har som mål att fungera som ett kommunikationsverktyg för politiker och icke-statliga aktörer över hela Afrika (PANAPRESS 2017).

Corruption Perceptions Index, CPI, används för att undersöka idealtyperna korruption i staten och bland offentliga tjänstemän samt ansvarsutkrävanden inom den offentliga sektorn. CPI är ett initiativ från Transparency International som mäter korruptionen i världen sedan 1995 (Botswana sedan 1999) genom 13 olika datakällor från 12 olika institutioner. Transparency Internationals syfte är att utrota korruption i världen genom att blottlägga korruption och ranka länder utifrån minst till mest korrupta (Transparency International 2016).

Eftersom CPI mäter upplevd korruption och eftersom det framkommit att IIAG inte mäter upplevd governancenivå utan andra faktorer kan IIAG och CPI:s mätningar anses inkompatibla. CPI framhäver att mätningen av upplevd korruption är det enda meningsfulla sättet att bedöma korruptionsnivån i ett land eftersom man annars endast mäter hur effektiva åklagare, domstolar eller media är på att avslöja korruption. Genom att mäta den upplevda nivån av korruption hos personer utan egenintressen som är kvalificerade att utföra bedömningar av ett lands korruption kan man istället fånga upp den verkliga korruptionsnivån. Då de experter som utför bedömningen av korruptionsnivån för CPI ser till alla de variabler som mäts i IIAG:s operationalisering av korruption (se 4.3.11 – 1.3.13) i sin bedömning anser jag dock de två som jämförbara (Transparency International 2016).

## 4 Metod

### 4.1 Fallstudie som metod

Denna studie utgörs av en kvalitativ fallstudie med idealtyper som metod. Fallstudien har både för- och nackdelar. En fallstudie kan gräva djupt, vilket kan vara användbart för att erbjuda förklaringar till mycket komplexa fall där inga andra metoder lyckas ge trovärdiga förklaringar. Där å ena sidan kvantitativa metoder har den uppenbara fördelen med en extensiv forskningsdesign där flera fall undersöks vilket ger en god grund för att generalisera, kan å andra sidan en studie med extensiv forskningsdesign inte gå in så djupt i varje undersökt fall. Om fallen är komplexa gör detta att man riskerar att missa för studien viktiga delar som kan ligga till grund för förklaringsmekanismer (Teorell & Svensson 2007 266).

Fallstudiens intensiva forskningsdesign innebär dock att det blir svårare att kunna ge belägg för kontrafaktisk skillnad och för att kunna generalisera forskningsresultaten till andra fall, något som är möjligt med en extensiv forskningsdesign (Teorell & Svensson 2007, 267). Jag kommer med andra ord inte kunna generalisera mitt resultat eller stärka orsaksbandet mellan TRC och de faktorer av good governance som visar sig vara betydande, men för att stärka mitt forskningsresultat kommer jag i 5.4 pröva mitt forskningsresultat på ett annat land för att öka generaliserbarheten.

### 4.2 Idealtyper som metod

Good governance är som tidigare nämnt ett begrepp utan vedertagen definition. Det som forskare runt om i världen och diverse internationella institutioner dock är överens om är att good governance är ett allomfattande begrepp som rymmer olika delar. Då jag i denna studie ämnar undersöka vilka delar inom begreppet som varit bidragande till att Botswana inte drabbats av TRC kan det vara behjälpligt att ställa upp idealtyper av good governance för att kunna mäta i vilken utsträckning Botswana når upp till dessa ideal och därmed avgöra vilka av dem som varit bidragande till att Botswana inte drabbats av TRC.

Max Weber som flitigt associeras med idealtyper beskrev metoden som en stegring av verkligheten, menat att fungera som ett analytiskt hjälpmedel att ha som jämförelsepunkt för att studera avvikelser. Teorell & Svensson påpekar att

idealtyper är utformade just som ett ideal, och är inte tänkt att existera i verkligheten utan endast fungera som ett drömscenario eller en extrembild av fenomenet som undersöks (2007, 42-43). Vidare skriver Esaiasson et al. att idealtypernas funktion är att förtydliga och renodla viktiga egenskaper hos fenomenet i fråga och på så sätt få fram vad som är typiskt för fenomenet (2012, 140).

När man konstruerar idealtyper är det bra att utgå från tidigare forskningsinstanser och standarddefinitioner av begreppet, samt att se till att idealtyperna täcker hela begreppet utan att dubblera varandra, dvs. att komponenterna som urskiljs är substantiellt olika (Esaiasson et al. 2012, 141-143). Idealtyper kommer i denna studie utformas utifrån FN:s och WGI:s sammanlagt 14 drömscenarion av good governance och jag ställer mig således nära två vedertagna källor.

I vissa fall överlappar de 14 principerna varandra, och i vissa fall är principerna mycket omfattande. Efter en granskning av vad varje enskild princip innefattar har jag kunnat plocka ut 20 individuella idealtyper utifrån de 14 principerna. Då IIAG:s index är omfattande har utformningen av idealtyperna kunnat ske fritt utifrån det teoretiska ramverket. De 20 idealtyperna utgör mitt metodologiska ramverk.

### 4.3 Idealtyper för good governance

1. Yttrandefrihet och fri media
2. Föreningsfrihet
3. Deltagande från civilsamhället
4. Fri tillgång till information
5. Nationell säkerhet
6. Avsaknad av politiskt motiverat våld
7. Legitim och effektiv statsapparat
8. Oberoende rättsväsende
9. Kvalitén på poliskåren
10. Avsaknad av korruption i staten och bland offentliga tjänstepersoner
11. Avsaknad av korruption i byråkratin
12. Korruptionskontroller
13. Ratificering och implementering av mänskliga rättigheter
14. Överträdelser av mänskliga rättigheter
15. Skydd mot diskriminering
16. Social exkludering
17. Ansvarsutkrävanden inom den offentliga sektorn
18. Ansvarsutkrävanden bland offentliga tjänstepersoner
19. Miljöskyddspolicy
20. Hållbar användning av naturresurser

### 4.3.1 Operationalisering av idealtyperna

Operationaliseringen av idealtyperna kommer ske utifrån hur IIAG har operationaliserat sin mätning, då jag använder mig av IIAG:s index. Som det framgår av 3.2 har IIAG inte specificerat hur mätningarna gått till utan endast beskrivit vad som mäts.

Efter att idealtyperna är operationaliserade kommer jag att beskriva hur WGI har operationaliserat sina sex principer för good governance. Detta eftersom WGI utöver sina governanceprinciper har ett index, vilket jag i analysen kommer jämföra med IIAG:s index för att se hur väl de överensstämmer.

### 4.3.2 Yttrandefrihet och fri media

Operationaliseringen av yttrandefrihet och fri media sker genom att se till graden av medborgares och organisationers rätt att uttrycka sina åsikter fritt, graden av frihet vad gäller tryckt material, TV/radiosändningar och internet, ifall medierna representerar ett brett politiskt spektrum, och ifall det existerar en självcensur i landet (Ibrahim Index of African Governance 2017).

### 4.3.3 Föreningsfrihet

Föreningsfrihet operationaliseras genom att se till hur fria medborgarna är att engagera sig och delta i olika typer av organisationer (ibid).

### 4.3.4 Deltagande från civilsamhället

Deltagande i civilsamhället operationaliseras genom att mäta i vilken utsträckning staten möjliggör civilsamhällets deltagande i den politiska processen, i vilken utsträckning staten tillåter icke-statliga aktörer (NGO:s) att organisera sig fritt och involverar civila samhällsaktörer i den politiska processen samt att staten inte förföljer eller trakasserar NGO-anställda (ibid.).

### 4.3.5 Fri tillgång till information

Fri tillgång till information operationaliseras genom graden av tillgänglighet av olika offentliga uppgifter och uppgifter som berör lagstiftning (ibid.). Medias roll undersöks i idealtypen ”yttrandefrihet och fri media”.

#### 4.3.6 Nationell säkerhet

Operationaliseringen av nationell säkerhet innebär att se till andelen statlig inblandning i väpnad konflikt, mängden inrikes väpnade konflikter, våld från icke-statliga aktörer, spänningar med grannländer, antalet människor som är fördrivna inom landet och antalet politiska flyktingar (ibid.).

#### 4.3.7 Avsaknad av politiskt motiverat våld

I denna idealtyp mäts mängden våld och mängden kränkningar av fysiska integritetsrättigheter som begås mot civilbefolkningen av staten (ibid.).

#### 4.3.8 Legitim och effektiv statsapparat

Operationaliseringen av denna idealtyp innefattar i vilken utsträckning som demokratiskt valda politiska representanter effektivt kan styra landet, samt i vilken utsträckning det finns vetorättigheter från exempelvis militären eller eliter inom affärsvärlden som genom veto kan förhindra att demokratiska beslut genomförs (ibid.).

#### 4.3.9 Oberoende rättsväsende

Oberoende rättsväsende operationaliseras genom att mäta rättsväsendets grad av oberoende från inflytanden av externa aktörer, huruvida rättsväsendet har kapacitet att tolka och granska befintlig lagstiftning samt rättsväsendets integritet vad gäller att tillsätta och avsätta domare (ibid.).

#### 4.3.10 Kvalitén på poliskåren

Operationaliseringen innebär att se till polisens tillförlitlighet och i vilken utsträckning som anklagelser om polisens misskötsel, maktmissbruk eller övervåld utreds (ibid.).

#### 4.3.11 Avsaknad av korruption i staten och bland offentliga tjänstepersoner

Denna idealtyp operationaliseras genom att se till om offentliga kontrakt samt befordringar till höga positioner tilldelas på grundval av meriter eller genom kontakter/politiska förbindelser. Operationaliseringen innebär också att undersöka



om högt uppsatta personer har ett otillbörligt eller snedvridande inflytande över avtal eller kontrakt, och huruvida tillsynsmyndigheter existerar och är oberoende. Även graden av offentliga tjänstepersoners inblandning i korrupta metoder mäts, såsom missbruk av offentliga tjänster för privat förmån, att acceptera mutor, fördelar, beskydd samt att få privat förmån. Den tid som regimen/regeringen har varit i kraft, antalet tjänstepersoner som är utsedda snarare än valda, och förekomsten av redogörelser/rykten om mutor mäts även (ibid.).

#### 4.3.12 Avsaknad av korruption i byråkratin

Operationaliseringen av korruption inom byråkratin görs genom att mäta hur självständig och lättpåverkad byråkratin är samt mängden ”red tape” (dvs., svår och överflödig byråkrati som skapar hinder) som kan förväntas, samt sannolikheten för att stöta på korrupta tjänstepersoner (ibid.).

#### 4.3.13 Korruptionskontroller

Idealtypen korruptionskontroller operationaliseras genom att mäta i vilken omfattning korruption i den offentliga sektorn undersöks av ett oberoende organ och i vilken utsträckning befolkningen är nöjd med hur regeringen hanterar arbetet mot korruption (ibid.).

#### 4.3.14 Ratificering och implementering av mänskliga rättigheter

Denna idealtyp operationaliseras genom att mäta hur många fördrag om mänskliga rättigheter som landet har signerat och ratificerat, och huruvida landet har lämnat in en rapport till det berörda tillsynsorganet under de senaste 10 åren. Här ingår även Barnkonventionen (ibid.).

#### 4.3.15 Överträdelser av mänskliga rättigheter

Idealtypen operationaliseras genom att mäta sannolikhetsgraden för om landet kommer att anklagas för allvarlig kränkning av de mänskliga rättigheterna (ibid.).

#### 4.3.16 Skydd mot diskriminering

Operationaliseringen innebär att se om regeringen skyddar etniska minoriteter från diskriminering och skyddar medborgare från diskriminering på grund av religiös övertygelse. Detta inkluderar att det ska finnas proaktiva och officiella mekanismer som mottager och undersöker anklagelser om diskriminering,

implementering av program som syftar till att minska och bekämpa diskriminering, samt att dessa ska vara tillgängliga för minoritetsgrupper (ibid.).

#### 4.3.17 Social exkludering

Denna idealtyp operationaliseras genom att mäta graden av strukturell exkludering på grund av fattigdom och ojämlikhet. Faktorer som inkluderas är den socioekonomiska utvecklingen, fattigdomsgraden och jämlikhetsnivån med hänsyn till inkomst och utbildning, samt exkluderingsnivån till följd av kön, religion och etnicitet (ibid.).

#### 4.3.18 Ansvarsutkrävanden inom den offentliga sektorn

Operationaliseringen innebär att mäta omfattningen av korruption inom den offentliga sektorn och till vilken grad offentliga tjänstepersoner och statligt anställda kan hållas ansvariga av medborgare och rättsväsende (ibid.).

#### 4.3.19 Ansvarsutkrävanden bland offentliga tjänstepersoner

Mäter omfattningen av ansvarsutkrävanden samt till vilken grad det finns straff för offentliga tjänstepersoner om de missbrukar sin position (ibid.).

#### 4.3.20 Miljöskyddspolicy

Mäter hur effektivt klimat- och miljöfrågor hanteras i både makro och mikroekonomiska termer. I makroekonomiska termer mäts hur skatte- och energipolicys följer miljömål (såsom minskning av CO<sub>2</sub> och främjandet av förnybar energi) och i mikroekonomiska termer mäts om regeringen ställer upp incitament för miljövänlig konsumtion och hur integrerad miljömedvetenheten är i samhället (ibid.).

#### 4.3.21 Hållbar användning av naturresurser

Mäter hur miljöpolitiken främjar miljöskydd, hållbar användning av naturresurser och hanterar föroreningar (ibid.).

#### 4.3.22 WGI 1: Voice & Accountability

Mäter uppfattningen av i vilken utsträckning ett lands medborgare kan delta i valet av deras regering, liksom yttrandefrihet, föreningsfrihet och fri media (The Worldwide Governance Indicators 2017).

#### 4.3.23 WGI 2: Political Stability and Absence of Violence/Terrorism

Mäter uppfattningen av hur stor sannolikheten är för politisk instabilitet och/eller våld, inkluderat politiskt motiverat våld och terrorism (ibid.).

#### 4.3.24 WGI 3: Government Effectiveness

Mäter uppfattningen av kvaliteten på de offentliga tjänsterna, på myndigheter och förvaltning och dess grad av självständighet från politiskt tryck, samt kvaliteten på utformningen och genomförandet av policys och regeringens trovärdighet och engagemang inför dessa policys (ibid.).

#### 4.3.25 WGI 4: Regulatory Quality

Mäter uppfattningen av regeringens förmåga att formulera och genomföra goda policys och regler som tillåter och främjar utveckling av den privata sektorn (ibid.).

#### 4.3.26 WGI 5: Rule of Law

Mäter uppfattningen av i vilken utsträckning medborgare har förtroende för och följer samhällsreglerna, i synnerhet kvaliteten av kontraktstillämpning, egendomsrätt, poliskåren och domstolar, samt sannolikheten för brott och våld (ibid.).

#### 4.3.27 WGI 6: Control of Corruption

Mäter uppfattningen av i vilken utsträckning offentlig makt utövas för privat vinning, inklusive både små och stora former av korruption, liksom "state capture" dvs. där privata intressen styr statens beslutsfattande för eget gagn (ibid.).

#### 4.3.28 Avgränsning

Eftersom det mest utförliga indexet, IIAG, inte sträcker sig längre bak i tiden än 2012 och eftersom WGI som går tillbaka till 1996 har mycket övergripande kategorier kommer jag inte genom indexen tydligt kunna se vilka idealtyper eller faktorer som varit uppfyllda under en längre tid. Detta innebär att jag inte med säkerhet kan påstå att de faktorer som Botswana uppfyller 1996-2015 har varit bidragande till att landet inte drabbats av TRC. Det jag däremot kan göra är att se till trender eller tendenser; om en idealtyp ligger mycket högt på indexskalorna och har gjort det under alla åren som det utförts indexmätningar, är det också rimligt att anta att just denna idealtyp har legat högt på skalan också innan mätningarna startade eller haft en positiv utveckling över tid. De idealtyper som under en längre tid har varit helt eller delvis uppfyllda menar jag därför kan antas ha varit bidragande till att Botswana inte drabbats av TRC. I de fall där idealtyperna uppnår en indexnivå på över 90 av 100 kommer jag därför utföra en djupare historisk översiktsanalys för att ta reda på ifall idealtypen har varit helt eller delvis uppfylld under en längre tid.

Att avgränsa den historiska översiktsanalysen och inte se till alla 20 idealtyper motiveras av att det är mer intressant att se till de idealtyper som uppnått en hög indexsiffra än en låg, eftersom en hög siffra har större sannolikhet att ha varit en bidragande faktor till att Botswana inte drabbats av TRC än en låg siffra, och mitt syfte är att försöka finna de faktorer som kan ha varit bidragande. Att dra avgränsningen vid just siffran 90 beror på att det finns ett kluster av idealtyper som alla håller sig över 90 och att det sedan är det ett glapp till nästa nivå.

Det kommer visa sig att sex faktorer håller sig över 90. Att avgränsa den historiska översiktsanalysen till sex idealtyper medför att jag inte med säkerhet kan utesluta möjligheten att en idealtyp kan ha varit uppfylld under en tidsperiod innan indexet började mäta och sedan sjunkit tillbaka igen då indexet började mäta. Jag bedömer denna möjlighet som relativt låg då det inte finns någonting uppenbart i Botswanas historia sedan självständigheten som skulle ha kunnat kan ha påverkat faktorerna på ett så pass dramatiskt sätt, se 5.3. Med detta sagt utesluter jag inte möjligheten detta kan ha skett.

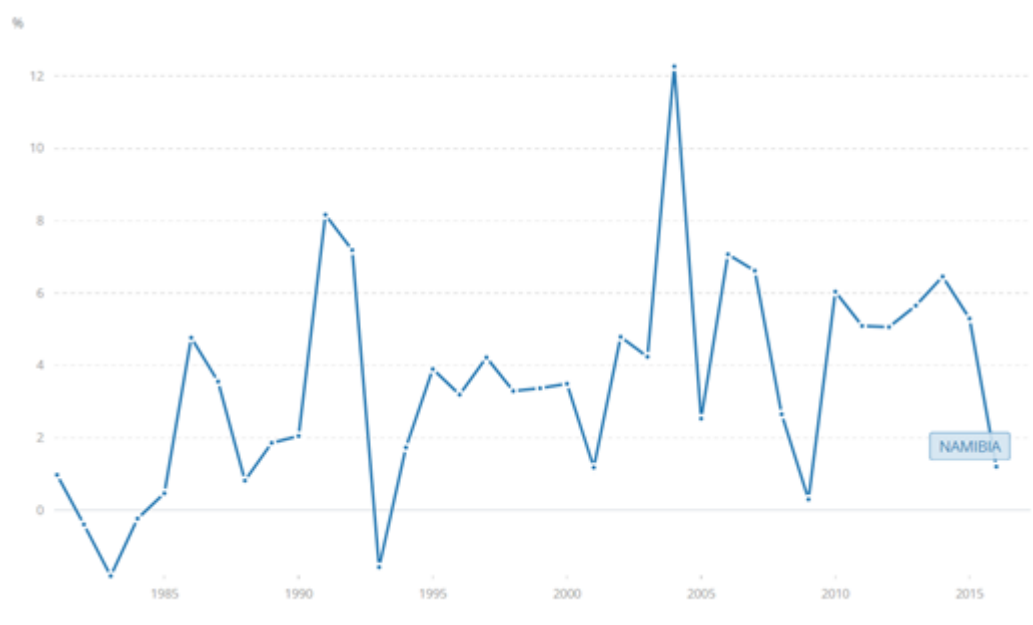
### 4.4 Kontroll av förklaringskraft

För att kontrollera idealtypernas förklaringskraft kommer jag jämföra Botswanas indexsiffror med ett annat land för att kontrollera om de idealtyper som varit viktiga i Botswanas fall även har varit viktiga i ett annat land för att motverka TRC. Jag vidhåller dock att detta är en fallstudie snarare än en komparativ studie, då jag inte kommer genomföra en historisk översiktsanalys av det jämförande landets idealtyper som uppnår högst indexsiffra, utan endast se till idealtypernas indexnivå i landet.

Namibia har precis som sitt grannland Botswana rika naturtillgångar, speciellt vad gäller uran och diamanter (Rundquist 2017). Figur 3 visar Namibias BNP

mätt som årlig procentuell tillväxt, vilken i stort visar på en positiv ekonomisk tillväxt sedan självständigheten 1990. Namibia når siffran 71.2 av 100 i IAG:s governancenivåmätning vilket genererar en femteplats av Afrikas alla länder. Namibia kan på så sätt, precis som Botswana, ses ha undvikit TRC enligt definitionen i 1.3.4. Namibia är av denna anledning det land som jag korstestar med Botswanas högst uppfyllda idealtyper.

**Figur 3. Namibias årliga procentuella tillväxt av BNP 1981-2016.**



Källa: The World Bank 2017.

## 5 Analys

### 5.1 Botswana enligt IIAG

Av tabell 1 framgår det att Botswanas governancenivå sträcker sig från 0.0 till 100.0 på IIAG:s index. Fyra idealtyper uppnår den högsta möjliga indexsiffran år 2015, 100.0. Dessa idealtyper är: nationell säkerhet, avsaknad av politiskt motiverat våld, legitim och effektiv statsapparat samt avsaknad av korruption i staten och bland offentliga tjänstepersoner. Ytterligare två idealtyper klarar sig över 90-gränsen i indexet, nämligen deltagande från civilsamhället samt ansvarsutkrävanden inom den offentliga sektorn. Lägst indexsiffra får idealtypen skydd mot diskriminering, följt av fri tillgång till information och kvalitén på poliskåren.

### 5.2 Botswana enligt WGI

Av tabell 2 framgår det att idealtyperna legat på en relativt jämn nivå 1996-2006-2016, fränsett en stor ökning i Political Stability and Absence of Violence/terrorism 2006 till 2016 från 82 till 90. Denna idealtyp har också högst indexsiffror totalt, medan Voice and Accountability totalt har lägst siffror och även den lägsta uppnådda siffran av alla siffror alla år: 59 år 2016.

WGI och IIAG:s index visar på ungefär samma resultat; av de faktorer som mäts i båda indexen är det säkerhet och avsaknad av våld som uppnår den högsta indexsiffran, och de faktorer som rör informationstillgång och yttrandefrihet uppnår lägst siffra. Korruptionsfaktorn, som av IIAG är uppdelad i tre olika idealtyper (avsaknad av korruption i staten och bland offentliga tjänstepersoner 100.0, avsaknad av korruption i byråkratin 76.2, och korruptionskontroller 58.1) har varierande siffror eftersom IIAG har fler subkategorier vilket också innebär att IIAG:s index ger en mer mångsidig bild av korruptionen i Botswana. Dessa siffror kan dock ses motsvara WGI:s siffra på 80 då medelvärdet av dessa tre siffror blir 78.1. WGI och IIAG:s index kan på så sätt sägas överensstämma, trots att dess mättekniker skiljer sig åt.

**Tabell 1. Botswana enligt IIAG skala 0-100, 2015.**

<b>Idealtyp</b>	<b>Indexsiffra</b>
Yttrandefrihet och fri media	69.0
Föreningsfrihet	70.1
Deltagande från civilsamhället	91.4
Fri tillgång till information	25.0
Nationell säkerhet	100.0
Avsaknad av politiskt motiverat våld	100.0
Legitim och effektiv statsapparat	100.0
Oberoende rättsväsende	74.0
Kvalitén på poliskåren	32.1
Avsaknad av korruption i staten och bland offentliga tjänstepersoner	100.0
Avsaknad av korruption i byråkratin	76.2
Korruptionskontroller	58.1
Ratificering och implementering av mänskliga rättigheter	38.1
Överträdelser av mänskliga rättigheter	50.0
Skydd mot diskriminering	0.0 <sup>3</sup>
Social exkludering	57.1
Ansvarsutkrävanden inom den offentliga sektorn	90.1
Ansvarsutkrävanden bland offentliga tjänstepersoner	76.2
Miljöskyddspolicy	85.7
Hållbar användning av naturresurser	66.7

Källa: Ibrahim Index of African Governance 2017.

**Tabell 2. Botswana enligt WGI skala 0-100 1996-2016.**

<b>Idealtyp</b>	<b>1996</b>	<b>2006</b>	<b>2016</b>
Voice and Accountability	74	63	59
Political Stability and Absence of Violence/terrorism	80	82	90
Government Effectiveness	70	69	71
Regulatory Quality	71	66	70
Rule of Law	67	67	71
Control of Corruption	77	80	80

Källa: The Worldwide Governance Indicators 2017.

<sup>3</sup>Förklaringen till att Botswana under samtliga av IIAG:s indexmätningar fått 0.0 av 100 kan bero på att den etniska minoriteten San-folket inte skyddas av regeringen utan i motsats till detta fräntas rättigheter samt blir utsatta för våld och misshandel av polisen. Vidare är homosexualitet olagligt, även om straffpåföljder för detta är ovanliga, och HIV-smittade är på olika sätt utsatta för diskriminering av staten (Freedom House 2015, Amnesty International 2017)

## 5.3 Historisk översiktsanalys

Jag har valt att vidare undersöka alla idealtyper som uppnådde en indexsiffra på minst 90 för att få en historisk kontext över hur länge idealtypen varit uppfylld och därmed om den varit en bidragande faktor till varför Botswana inte drabbats av TRC. Då Botswana haft en stabil politik och en avsaknad av konflikter sedan självständigheten (Andersson 2017), samt då vi av BNP-mätningen i 1.5 kan avläsa en positiv ekonomisk tillväxt sedan självständigheten, finns det ingenting generellt som tyder på att governancenivån i landet skulle vara annat än stabil eller ökande sedan självständigheten. WGI:s index visar också på en stabilitet i landet sedan 1999, se 5.2.

De idealtyper som kommer ingå i denna historiska översiktsanalys är från IIAG:s index: deltagande från civilsamhället, nationell säkerhet, avsaknad av politiskt motiverat våld, legitim och effektiv statsapparat, avsaknad av korruption i staten och bland offentliga tjänstepersoner samt ansvarsutkrävanden inom den offentliga sektorn. Från WGI uppnådde Botswana indexsiffran 90 endast på Political Stability and Absence of Violence/Terrorism.

### 5.3.1 Deltagande från civilsamhället

I IIAG:s mätningar uppnådde idealtypen 91.4 av 100 möjliga, dvs. en mycket hög indexsiffra. Enligt Carroll och Wake Carrolls artikel ”The rapid emergence of civil society in Botswana” var civilsamhället i Botswana nästintill icke-existerande under 1980-talet, men under 90-talet upplevde landet en hastig utveckling och i slutet av årtiondet fanns hundratals olika icke-statliga aktörer som antingen direkt eller indirekt interagerade med den Botswanska staten (2004, 334).

Carroll och Wake Carroll beskriver att denna framväxt kunnat ske till följd av en rad olika faktorer, bland annat inrättandet och konsolideringen av demokratiska institutioner, övergången till en bättre utbildad och mer urbaniserad befolkning samt politiska beslut som gjorde Botswana mycket mer mottagligt för politiska insatser från civilsamhället (Carroll & Wake Carroll 2004, 334).

Eftersom civilsamhällets utveckling satte fart i början av 1990-talet betyder detta att denna idealtyp har vuxit sig starkare och starkare under närmare 30 år till att 2015 landa på indexsiffran 91.4 vilket visar på en tydlig trend.

### 5.3.2 Nationell säkerhet

Idealtypen uppfyllde 100.0, dvs. den bästa möjliga indexsiffran på IIAG:s index. Indexsiffran har också varit 100 under alla år IIAG gjort mätningar (sedan 2012), och Botswana ligger på plats 1 av 54 vad gäller denna idealtyp i IIAG:s mätning (Ibrahim Index of African Governance 2017).



Efter Botswanas självständighet 1966 valde dåvarande president Seretse Khama att inte forma en egen armé utan istället fokusera på fattigdomsbekämpning och utveckling. Sedan Botswanas armé formades 1977 har militären inte varit inblandad i några konflikter eller krig som hotat den nationella säkerheten, utan bara i fredsbevarande uppdrag i närliggande länder (Andersson 2017, Hansson & Palmberg 2017). Botswana har med andra ord ända sedan självständigheten haft en stabil nationell säkerhet och helt undsluppit våldsamma inrikeskonflikter och krig.

### 5.3.3 Avsaknad av politiskt motiverat våld

Idealtypen uppnådde 100.0 år 2015, men redan 2012 var siffran nere på 75.0, vilket är en rejäl sänkning (Ibrahim Index of African Governance 2017). Olika inhemska ideella organisationer i Botswana (Botswana Council of NGOs, DITSHWANELO, the Botswana Centre for Human Rights, Emang Basadi Women's Association, Kuru Family of Organisations och Rainbow Identity Association) gick 2016 ihop och varnade för en ökning av politiskt motiverat våld bland sittande politiker, mellan partier och i det politiska klimatet till följd av en maktcentrering av president Ian Khama (PANAPRESS 2016).

Med dessa fakta i beaktande bedömer jag denna idealtyp som osäker. Att indexmätningen uppnådde 100.0 på den senaste mätningen bevisar med andra ord inte att Botswana under en längre tid åtnjutit en avsaknad av politiskt motiverat våld.

### 5.3.4 Legitim och effektiv statsapparat

Idealtypen uppnådde 100.0 och har gjort det sedan IIAG:s mätningar startade. Botswana ligger på plats 1 av 54 i denna kategori (Ibrahim Index of African Governance 2017). En legitim och effektiv statsapparat är även något som Lewin tar upp som viktig faktor i sin artikel, se 1.4.3. Lewin beskriver i artikeln att även om governancenivån i Botswana inte varit eller är perfekt, så ligger den mycket bra till – speciellt i förhållande till övriga afrikanska länder. Botswana har sedan självständigheten i stort sett varit fri från kleptokrati och civil konflikt, landet har upprätthållit en transparent, laglydande regering och infört goda policys, investeringar har gjorts i mänskligt och fysiskt kapital och stora infrastrukturförbättringar har också ökat produktiviteten i landet (2011, 88-89).

Det finns med andra ord skäl att tro att denna idealtyp varit uppfylld under en längre tid. En sådan slutsats ligger också i linje med Carroll och Wake Carrolls forskning om att civilsamhället kunde utvecklas under 1990-talet till följd av inrättandet och konsolideringen av demokratiska institutioner, dvs. själva förutsättningen för en legitim och effektiv statsapparat. Om civilsamhället kunnat växa fram genom instiftandet av demokratiska institutioner, är det också rimligt att anta att en legitim och effektiv statsapparat kunnat växa fram under samma tid.

### 5.3.5 Avsaknad av korruption i staten och bland offentliga tjänstepersoner

Idealtypen uppnådde 100.0 och har legat på 100.0 sedan IIAG:s första indexmätning (Ibrahim Index of African Governance 2017). Enligt Corruption Perceptions Index (CPI) kom Botswana på plats 23 av 99 år 1999 där plats 1 är minst korrupt. Botswana fick poängen 6.1 av 10, där 10 är icke-korrupt och 0 är mycket korrupt. 2005 kom Botswana på plats 32 av 158 med en poäng på 5.9 och 2015 hamnade Botswana på plats 29 av 167 med en poäng på 6.9. CPI visar alltså att Botswana legat på en stabilt medellåg korruptionsnivå sedan 1999 (Transparency International 1999, Transparency International 2005, Transparency International 2015). CPI:s siffror är lägre än IIAG:s vilket kan förklaras av att CPI har fler variabler i sina mätningar än IIAG, som bara mäter korruption utifrån tre kategorier vilka uppnått ett spann på 58.1-100.0.

Då CPI mätt korruption i Botswana sedan 1999 och siffrorna varit stabila, och då denna idealtyp uppnått höga indexsiffror hos IIAG under alla mätningår visar detta på en trend av ett långtgående arbete mot korruption i staten och bland offentliga tjänstepersoner från Botswanas sida.

### 5.3.6 Ansvarsutkrävanden inom den offentliga sektorn

Idealtypen uppnådde 90.1 och har legat på ungefär samma siffra sedan 2012 (Ibrahim Index of African Governance 2017). Då det i 5.3.5 gjordes en jämförelse med CPI:s korruptionsindex för att få fram en historisk översikt sedan 1999, och då ansvarsutkrävanden inom den offentliga sektorn är en av variablerna som mäts i CPI:s index, kan samma data användas igen för att motivera att Botswana legat på en relativt stabil nivå enligt CPI:s korruptionsindex sedan 1999. Det finns därmed anledning att tro att det finns en långtgående trend sedan 1999 på ett arbete för ökande krav på ansvarsutkrävanden inom den offentliga sektorn i Botswana.

### 5.3.7 Political Stability and Lack of Violence/Terrorism

I WGI:s mätning fick Botswana högst indexsiffra på idealtypen Political Stability and Absence of Violence/Terrorism (90 år 2016, 82 år 2006, och 80 år 1996). Denna idealtyp operationaliserades i 4.3.23 som uppfattningen om hur stor sannolikheten är för politisk instabilitet och/eller våld, inkluderat politiskt motiverat våld och terrorism. IIAG:s operationalisering av nationell säkerhet innebär att se till andelen statlig inblandning i väpnad konflikt, mängden inrikes väpnade konflikter, våld från icke-statliga aktörer, spänningar med grannländer, antalet människor som är fördrivna inom landet och antalet politiska flyktingar. IIAG:s operationalisering av avsaknad av politiskt motiverat våld innebär att se till mängden våld och mängden kränkningar av fysiska integritetsrättigheter som begås mot civilbefolkningen av staten. Political Stability and Absence of

Violence/Terrorism kan på så sätt ses omfatta idealtyperna nationell säkerhet och avsaknad av politiskt motiverat våld.

WGI:s indexsiffra vad gäller Political Stability and Absence of Violence/Terrorism låg bara över 90-gränsen år 2016, åren innan dess låg siffran kring 80. Förklaringen av detta kan ligga i WGI:s övergripande operationalisering vilket gör att WGI:s idealtyp innefattar en idealtyp vilken uppnått en mycket hög indexsiffra på IIAG:s index (nationell säkerhet), och en annan idealtyp som under mätningens åren uppnått en lägre indexsiffra (avsaknad av politiskt motiverat våld). Det framkom i 5.3.3 en osäkerhet kring Botswanas avsaknad av politiskt motiverat våld och det är möjligt att WGI:s skiftande siffror från 2006 och 1996 speglar detta och sänker den generella siffran för idealtypen, även om Botswanas nationella säkerhet varit stabil. Av denna anledning blir idealtypen Political Stability and Absence of Violence/Terrorism osäker vad gäller om den varit bidragande till varför Botswana inte drabbats av TRC.

## 5.4 Namibia i förhållande till idealtyperna

Jag kommer, som beskrivits i avsnitt 4.4, undersöka Namibias indexsiffror för att se om resultaten överensstämmer med Botswanas resultat. På så sätt kan jag kontrollera idealtypernas förklaringskraft och beroende på om Namibia uppnår höga indexsiffror på samma idealtyper som Botswana kan jag avgöra måttet av generaliserbarhet, dvs. om just dessa idealtyper kan vara bidragande till att inte drabbas av TRC i andra länder än Botswana.

### 5.4.1 Namibia enligt IIAG

De idealtyper som Namibia fick högst indexsiffra på är: yttrandefrihet och fri media, deltagande från civilsamhället, nationell säkerhet, avsaknad av politiskt motiverat våld, legitim och effektiv statsapparat, oberoende rättsväsende samt avsaknad av korruption i staten och bland offentliga tjänstepersoner. Dessa uppnådde alla en indexsiffra på över 80, varav tre uppnådde en siffra på över 90, se tabell 3.

För att jämföra med de sex idealtyper där Botswana uppnådde en indexsiffra på 90 eller mer, kan vi se att Namibias topp innefattar alla Botswanas toppidealtyper, utom ansvarsutkrävanden inom den offentliga sektorn. Namibia har även yttrandefrihet och fri media plus oberoende rättsväsende i topp vilket Botswana saknar. Indexsiffrorna visar också att alla de idealtyper där Botswana uppnådde en indexsiffra på 100.0, förutom avsaknad av korruption i staten och bland offentliga tjänstepersoner, också är de idealtyper som Namibia uppnått högst indexsiffror på, nämligen nationell säkerhet, avsaknad av politiskt motiverat våld och legitim och effektiv statsapparat.

Namibias högsta siffra av alla variabler uppmätta återfinns i idealtypen nationell säkerhet. Avsaknad av politiskt motiverat våld ligger som nr 3 av 20 i

Namibias index med endast idealtypen oberoende rättsväsende före med indexsiffran 94.0. Idealtypen legitim och effektiv statsapparat följer därefter med indexsiffran 88.9 vilken år 2013 låg på 100.0, och sett till alla 20 idealtyper hamnar denna på en fjärdeplats.

Namibias indexsiffror är generellt något lägre än Botswanas. Detta visas också av att Namibia uppnår indexsiffran 71.2 och en 5:e plats av 54 på IAG:s generella governancenivåskala, medan Botswana uppnår indexsiffran 72.7 och plats 3. Detta ska jämföras med att medelvärdet för governancenivån i Afrika ligger på 50.8, vilket i sin tur visar att både Botswana och Namibia har höga indexsiffror. Nationell säkerhet är också Namibias högsta siffra sett till samtliga variabler mätta, och landets lägsta indexsiffra, jordbrukspolicys, är 60.3 vilket visar att Namibia har ett mindre utspritt spann av indexsiffror (60.3 – 99.8) än Botswana som har ett spann på 0.0 – 100.0.

**Tabell 3. Namibia i jämförelse med Botswana enligt IAG skala 0-100, 2015.**

Idealtyp	Namibia	Botswana
Yttrandefrihet och fri media	85.6	69.0
Föreningsfrihet	76.4	70.1
Deltagande från civilsamhället	83.4	91.4
Fri tillgång till information	38.2	25.0
Nationell säkerhet	99.8	100.0
Avsaknad av politiskt motiverat våld	91.0	100.0
Legitim och effektiv statsapparat	88.9	100.0
Oberoende rättsväsende	94.0	74.0
Kvalitén på poliskåren	52.6	32.1
Avsaknad av korruption i staten och bland offentliga tjänstepersoner	80.0	100.0
Avsaknad av korruption i byråkratin	76.2	76.2
Korruptionskontroller	38.9	58.1
Ratificering och implementering av mänskliga rättigheter	71.4	38.1
Överträdelser av mänskliga rättigheter	50.0	50.0
Skydd mot diskriminering	50.0	0.0
Social exkludering	28.6	57.1
Ansvarsutkrävanden inom den offentliga sektorn	71.9	90.1
Ansvarsutkrävanden bland offentliga tjänstepersoner	69.0	76.2
Miljöskyddspolicy	71.4	85.7
Hållbar användning av naturresurser	66.7	66.7

Källa: Ibrahim Index of African Governance 2017.

## 5.4.2 Namibia enligt WGI

Namibias högsta siffra 2016 (70) och 2006 (71) återfinns i Political Stability and Absence of Violence/Terrorism, se tabell 4. Denna idealtyp kan som sagt ses innefatta både idealtyperna nationell säkerhet och avsaknad av politiskt motiverat våld, vilka Namibia också uppnådde högst indexsiffror på i IAG:s mätning. WGI:s och IAG:s mätningar kan på så sett ses ligga i linje med varandra även i Namibias fall, och vid jämförelse med Botswana ser vi att båda ländernas högsta indexsiffra hos WGI återfinns i Political Stability and Absence of Violence/Terrorism.

**Tabell 4. Namibia enligt WGI skala 0-100, 1996-2016.**

<b>Idealtyp</b>	<b>1996</b>	<b>2006</b>	<b>2016</b>
Voice and Accountability	65 (74) <sup>4</sup>	60 (63)	67 (59)
Political Stability and Absence of Violence/Terrorism	74 (80)	71(82)	70 (90)
Government Effectiveness	65 (70)	68 (69)	60 (71)
Regulatory Quality	65 (71)	56 (66)	60 (70)
Rule of Law	60 (67)	57 (67)	64 (71)
Control of Corruption	77 (77)	63 (80)	66 (80)

Källa: The Worldwide Governance Indicators 2017.

---

<sup>4</sup> Siffrorna inom parantes är Botswanas indexsiffror på WGI:s index motsvarande år.

## 6 Slutsats

Min frågeställning löd: Vilka faktorer inom good governance har varit bidragande i fallet Botswana för att motverka the Resource Curse?

Efter att ha utformat 20 idealtyper utifrån 14 principer för good governance visar mitt resultat att de idealtyper som uppnått högst indexsiffra på IAG:s index var: deltagande från civilsamhället, nationell säkerhet, legitim och effektiv statsapparat, avsaknad av politiskt motiverat våld, avsaknad av korruption i staten och bland offentliga tjänstepersoner och ansvarsutkrävanden inom den offentliga sektorn. Från WGI:s index uppnådde Political Stability and Absence of Violence/Terrorism högst indexsiffra. En historisk översiktsanalys visade att avsaknad av politiskt våld inte verkar vara en stabil idealtyp i den bemärkelsen att Botswana under en längre tid åtnjutit en avsaknad av politiskt motiverat våld. Övriga fem idealtyper kunde genom en historisk översiktsanalys motiveras ha legat på en stabilt hög nivå under en substantiell tidsperiod vilket gör dessa idealtyper till möjliga kandidater för att ha varit bidragande faktorer till varför Botswana inte drabbats av TRC.

För att kontrollera förklaringskraften hos idealtyperna korstestade jag Botswana med Namibia, ett land med liknande grundförutsättningar som Botswana som också lyckats undvika att drabbas av TRC. Detta test visade att Namibias och Botswanas högsta indexsiffror sammanföll på idealtyperna deltagande från civilsamhället, nationell säkerhet, avsaknad av politiskt motiverat våld, legitim och effektiv statsapparat samt avsaknad av korruption i staten och bland offentliga tjänstepersoner, vilket stärker dessa idealtypers förklaringskraft och ökar generaliserbarheten av mitt resultat. Från WGI uppnår Namibia högst indexsiffra de senaste 11 åren på Political Stability and Absence of Violence/Terrorism, precis som Botswana. Då avsaknad av politiskt motiverat våld var en osäker faktor i Botswanas fall, och då Political Stability and Absence of Violence/Terrorism delvis innefattar denna idealtyp bedömer jag WGI:s idealtyp som osäker. Därmed kvarstår deltagande från civilsamhället, nationell säkerhet, legitim och effektiv statsapparat, samt avsaknad av korruption i staten och bland offentliga tjänstepersoner som bidragande faktorer till varför både Botswana och Namibia inte drabbats av TRC.

Utifrån detta resultat drar jag slutsatsen att utifrån de faktorer som jag i denna studie utgått ifrån tycks ett civilsamhälle som fritt kan delta i den politiska processen, en stabil nationell säkerhet och en legitim och effektiv statsapparat där beslut och policys kan fattas och genomföras, samt en avsaknad av korruption i staten och bland offentliga tjänstepersoner vara bidragande faktorer inom governance för länder med naturresurser att uppfylla för att motverka TRC. Med detta sagt utesluter jag inte att andra faktorer som ligger utanför ramen för denna studie också kan ha en bidragande effekt.

## 7 Förslag på vidare forskning

Denna studie syftade till att undersöka vilka faktorer av good governance som varit bidragande till att Botswana inte drabbats av TRC. Då en del avgränsningar har gjorts finns det möjlighet att i andra, större studier, utföra vidare forskning som behandlar de delar som jag i avgränsningarna uteslutit.

Min studie utgick från WGI och FN i utformandet av ett teoretiskt ramverk. Här finns möjlighet att i en annan studie inkludera ytterligare forskning inom governance för att bredda det teoretiska ramverket. Vidare hade fler eller andra idealtyper kunnat konstrueras utifrån ett bredare teoretiskt ramverk. Här hade exempelvis ekonomiska faktorer kunnat tas i beaktande för att se om sådana faktorer kan ha varit bidragande till att Botswana inte drabbats av TRC.

Då detta är en fallstudie, hade det varit intressant att i vidare forskning tillämpa en extensiv forskningsdesign där svaret på min frågeställning hade kunnat undersökas kvantitativt på fler fall, för att se om de resultat jag fått fram går att generalisera till andra fall än Botswana och Namibia.

## 8 Referenser

- Amnesty International, 2017. "Botswana Human Rights". Tillgänglig:  
<https://www.amnestyusa.org/countries/botswana/>. Hämtad 2017-11-20.
- Andersson, Göran, 2017. "Försvar" i *Nationalencyklopedin*. Tillgänglig:  
<https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/l%C3%A5ng/botswana>. Hämtad 2017-11-20.
- Carroll, Terrance och Wake Carroll, Barbara, 2004. "The rapid emergence of civil society in Botswana" *Commonwealth & Comparative Politics* vol. 42 nr 3, s. 333-355.
- Esaiasson, P., Giljam, M., Oscarsson, H., Wängnerud, L., 2012. *Metodpraktikan: Konsten att studera samhälle, individ och marknad*. Stockholm: Norstedts juridik.
- Freedom House, 2015. "Botswana". Tillgänglig:  
<https://freedomhouse.org/report/freedom-world/2015/botswana>. Hämtad 2017-11-20.
- Gylfason, T., Herbertsson, T., Zoega, G., 1999. "A mixed blessing: Natural resources and economic growth." *Macroeconomic Dynamics* vol. 3 s. 204-225.
- Hansson, Anders och Palmberg, Mai, 2017. "Statsskick och politik" i *Nationalencyklopedin*. Tillgänglig:  
<https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/l%C3%A5ng/botswana>. Hämtad 2017-11-20.
- Ibrahim Index of African Governance, 2017. Tillgänglig:  
<http://iiag.online/> Hämtad 2017-10-10, 2017-11-20.
- Iimi, Atsushi, 2006. "Did Botswana Escape from the Resource Curse?". *IMF Working Paper 06138*. Tillgänglig:  
[https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract\\_id=910703](https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=910703) Hämtad: 2017-10-10.
- Kaufmann, D., Kraay, A., Mastruzzi, M., 2010. "The Worldwide Governance Indicators: Methodology and Analytical Issues". *The Worldwide Governance Indicators: Draft Policy Research Working Paper*. Tillgänglig:  
<http://info.worldbank.org/governance/wgi/pdf/wgi.pdf>. Hämtad 2017-12-15.
- Lewin, Michael, 2011. "Botswanas Success: Good Governance, Good Policies and Good luck". *World Bank Publications*, s 81-90. Tillgänglig:  
<http://siteresources.worldbank.org/AFRICAEXT/Resources/258643-1271798012256/Botswana-success.pdf>. Hämtad 2017-10-10.
- Mo Ibrahim Foundation, 2017. "Methodology". Tillgänglig:  
<http://mo.ibrahim.foundation/iiag/methodology/>. Hämtad 2017-12-21.
- Nationalencyklopedin, 2017. "NE som källa". Tillgänglig:  
<https://www.ne.se/hj%C3%A4lp/ne-som-k%C3%A4lla/>. Hämtad 2017-12-21.



PANAPRESS, 2016. "Botswana: Political violence worries civil society groups". Tillgänglig: <http://www.panapress.com/Botswana--Political-violence-worries-civil-society-groups--12-630480883-30-lang2-index.html>. Hämtad 2017-12-04.

PANAPRESS, 2017. "About us". Tillgänglig: <http://www.panapress.com/pana-19-lang2-index.html>. Hämtad 2017-12-04.

Rundquist, Franz-Michael, 2017. "Mineral" i *Nationalencyklopedin*. Tillgänglig: <https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/l%C3%A5ng/namibia/n%C3%A4ringsliv/mineral>. Hämtad 2017-12-22.

Sachs, Jeffrey och Warner, Andrew, 1995. "Natural Resource Abundance and Economic Growth". *NBER Working Paper 5398*. Tillgänglig: [https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract\\_id=225459](https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=225459) Hämtad 2017-10-10.

Sachs, Jeffrey, och Warner, Andrew, 1999. "The big push, natural resource booms and growth". *Journal of Development Economics*, vol 59 nr 1, s. 43-76.

Sida, 2017. "Utvecklingen i Demokratiska Republiken Kongo". Tillgänglig: <http://www.sida.se/Svenska/Har-arbetar-vi/Afrika/Demokratiska-Republiken-Kongo/Utvecklingen-i-Demokratiska-republiken-Kongo/>. Hämtad: 2017-12-04.

Teorell, Jan och Svensson, Torsten, 2007. *Att fråga och att svara*. Malmö: Liber AB.

The World Bank, 2017. "Botswana and DR Congo". Tillgänglig: <https://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.MKTP.KD.ZG?locations=BW-CD>. Hämtad 2017-10-10.

The World Bank, 2017. "Namibia". Tillgänglig: <https://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.MKTP.KD.ZG?locations=NA>. Hämtad 2017-11-20.

The Worldwide Governance Indicators, 2017. Tillgänglig: <http://info.worldbank.org/governance/wgi/#home>. Hämtad 2017-11-04.

Transparency International, 1999. "Corruption Perceptions Index 1999". Tillgänglig: [https://www.transparency.org/research/cpi/cpi\\_1999/0](https://www.transparency.org/research/cpi/cpi_1999/0). Hämtad 2017-12-15.

Transparency International, 2005. "Corruption Perceptions Index 2005". Tillgänglig: [https://www.transparency.org/research/cpi/cpi\\_2005/0](https://www.transparency.org/research/cpi/cpi_2005/0). Hämtad 2017-12-15.

Transparency International, 2015. "Corruption Perceptions Index 2015". Tillgänglig: <https://www.transparency.org/cpi2015>. Hämtad 2017-12-15.

Transparency International 2016. "Corruption Perceptions Index 2016: Technical Methodology Note". Tillgänglig: [https://www.transparency.org/news/feature/corruption\\_perceptions\\_index\\_2016](https://www.transparency.org/news/feature/corruption_perceptions_index_2016). Hämtad: 2017-12-22.

United Nations ESCAP, 2009. "What is Good Governance?". Tillgänglig: <http://www.unescap.org/sites/default/files/good-governance.pdf> Hämtad 2017-11-04.